

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากร กรมส่งเสริมสหกรณ์

ชฎาภา พุฒทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติการออมเงินที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 380 คน เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.796 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 เป็นข้าราชการ จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 70 และส่วนใหญ่มีอายุงาน 2-5 ปี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าด้านค่าใช้จ่ายส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกได้แก่ รายได้มีผลต่อการออม ด้านนโยบายการเงิน ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกได้แก่ อัตราเงินเพื่อมีผลต่อการออม ปัจจัยด้านทัศนคติการออมเงินพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในด้านความเชื่อมากที่สุด โดยเชื่อว่าการออมเงินเป็นสิ่งที่ดีและควรทำ รองลงมาให้ความสำคัญในด้านความรู้ด้านการออม โดยการออมเป็นการวางแผนทางการเงินเพื่ออนาคต ที่ทำได้ง่ายและสะดวก และด้านความเข้าใจรูปแบบการออมโดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบการฝากธนาคารหรือฝากเงินสหกรณ์มากที่สุด

คำสำคัญ: การออม , เศรษฐกิจและสังคม , ทัศนคติ

ABSTRACT

The objective of This research were (1) to study personal factors that affect the savings of personnel of Cooperative Promotion Department (2) to study economic and social factors that affect the savings of personnel of Cooperative Promotion Department (3) to study savings attitude factors that affects the savings of personnel of Cooperative Promotion Department. From the study of factors affecting savings of personnel of Cooperative Promotion Department. The researcher collected data from a sample of 380 people, collected through questionnaires. which the researcher has created to have the reliability of the questionnaire. Reliability is equal to 0.796. Statistics used in data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. Finding Pearson's correlation coefficient and Multiple Regression Analysis.

The Results of the study of personal factors It was found that the majority of respondents were female, 284 people, accounting for 74.7 percent, aged between 30-40 years, 180 people, accounting for 47.4 percent, were civil servants, 309 people, accounting for 81.3 percent, with monthly incomes less than 20,000 baht, 255 people, accounting for 67.1 percent, bachelor's degree level, 266 people, accounting for 70 percent, and most of them have work experience of 2-5 years, 206 people, accounting for 54.2 percent. Economic and social factors It was found that expenses affected the overall savings of personnel of Cooperative Promotion Department at a high level. The first and most important are Income affects savings. Monetary policy It affects the overall savings of personnel of Cooperative Promotion Department at a high level as well. The first and most important are Inflation rates affect savings. Factors regarding saving attitude were found to be Respondents placed the most importance on beliefs. They believe that saving money is a good thing and should be done. Secondly, importance is saving knowledge. By saving, it is financial planning for the future. That is easy and convenient to do. And in terms of understanding of savings patterns, most respondents had the most savings in the form of bank deposits or cooperative deposits.

Keywords: savings, economics and society, attitudes

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ผ่านช่องทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้คนทั่วทุกมุมโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายขึ้น และรับรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นเทรนด์ใหม่ๆ แฟชั่นใหม่ๆ หรือแม้แต่การเมืองระหว่างประเทศและเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ สำหรับเศรษฐกิจในประเทศไทย มีการกระตุ้นการใช้จ่ายผ่านทางมาตรการและนโยบายของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 เช่น โครงการคนละครึ่ง โครงการเราชนะ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการช้อปดีมีคืน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น นอกจากนี้การแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 ยังส่งผลให้กิจการหลายแห่งปิดกิจการลง ประชาชนหลายคนต้องตกงาน ไม่ได้รับเงินเดือน ทำให้ประชาชนหลายรายได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากไม่มีเงินใช้ในการดำรงชีวิต และประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บออมสำหรับใช้จ่ายในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น รัฐบาลจึงมีการออกมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งสถาบันการเงินได้มีมาตรการในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคไวรัส COVID-19 ด้วยเช่นกัน เนื่องจากลูกหนี้ไม่ได้ทำงานจึงไม่มีเงินมาจ่ายชำระหนี้สถาบันการเงิน ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม จะเห็นได้ว่าเงินออม มีความสำคัญต่อทุกคนและทุกครัวเรือนรวมถึงส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ เพราะฉะนั้นทุกคนควรเริ่มต้นออมเงินตั้งแต่วันนี้

ถ้าพูดถึงการออม หลายคนคงเคยได้ยินคำว่ากระปุกออมสินมาบ้าง กระปุกออมสินมีลักษณะเป็นรูปทรงหลายแบบ มีรูไว้สำหรับหยอดเหรียญชนิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเหรียญบาท เหรียญสองบาท เหรียญห้าบาท และเหรียญสิบบาท วัตถุประสงค์ของการหยอดเหรียญเพื่อเก็บออมเงินไว้ใช้จ่ายหรือซื้อสินค้าที่อยากได้เหมาะสำหรับเด็กๆ ที่ได้เงินไปโรงเรียนจากผู้ปกครอง และเหลือเงินเก็บไว้หยอดกระปุกในตอนเย็น สำหรับครอบครัวที่มีนิสัยรักการออมเงิน เด็กๆ จะถูกปลูกฝังและถูกสอนเรื่องการออมเงินตั้งแต่เด็ก โดยผู้ปกครองจะสอนให้เก็บเงินให้เต็มกระปุกและแคะกระปุกพาไปเปิดบัญชีเงินฝากที่ธนาคารหรือใช้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ แต่ยังมีหลายครอบครัวที่ไม่ได้ปลูกฝังเรื่องการออมเงิน โดยการออมเงิน เป็นการแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับมาเก็บไว้ ก่อนนำเงินไปใช้จ่าย เช่น แบ่งเงินไว้ 1,000 บาทเพื่อฝากบัญชีธนาคารทุกเดือน การออมเงินในธนาคารมีความเสี่ยงต่ำ จึงทำให้ได้รับดอกเบี้ยต่ำด้วย การออมเงินยังทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต ยิ่งเริ่มต้นออมเงินได้เร็วเท่าไร ยิ่งได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเริ่มออมเงินตอนอายุมากขึ้น โดยทั่วไปคนเราควรมีเงินออมฉุกเฉินอย่างน้อย 3-6 เท่า ของค่าใช้จ่ายต่อเดือน หรือมากกว่านั้น เพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น อุบัติเหตุ การเจ็บป่วย การถูกให้ออกจากงาน และยังเป็นการวางแผนทางการเงินเพื่อป้องกันปัญหาทางการเงินอีกด้วย การออมเงินมีวัตถุประสงค์หลายแบบ เช่น เงินออมฉุกเฉินอาจเก็บในรูปแบบของการฝากธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ การซื้อ

ตลาดออมทรัพย์ เพื่อรับดอกเบี้ย และได้รับเงินต้นที่แน่นอน การออมระยะสั้นเพื่อจ่ายค่าเทอมบุตร การออมระยะยาวเพื่อการเกษียณสำหรับใช้จ่ายในอนาคตเมื่อไม่ได้ทำงานแล้ว การออมเพื่อเติมฝัน เช่น การซื้อรถยนต์ การท่องเที่ยวต่างประเทศ การซื้อสินค้าที่มีราคาแพง แต่หากมีเงินออมมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น สามารถนำเงินออมไปลงทุนเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นได้

เทคโนโลยีที่เจริญอย่างรวดเร็วส่งผลให้ธนาคารหลายแห่งปรับเปลี่ยนรูปแบบในการให้บริการ โดยมีการใช้ระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการทำธุรกรรม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกสบาย ไม่ว่าจะเป็นการเปิดบัญชีธนาคารออนไลน์ การฝากเงินออนไลน์ การโอนเงินออนไลน์ การจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการออนไลน์ การซื้อสินค้าออนไลน์ รวมถึงการสั่งอาหารออนไลน์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่ง่ายขึ้น สะดวกสบายขึ้น อยู่ที่ไหนก็สามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างง่ายดาย ส่งผลให้ประชาชนใช้จ่ายเงินเพลินเพลิน ไม่มีการวางแผนทางการเงิน รวมถึงอาจก่อให้เกิดหนี้สินตามมาจากการใช้จ่ายเกินตัวได้ และหนี้สินที่มีมากเกินไปจะเป็นอุปสรรคในการออมเงิน ทำให้ไม่สามารถออมเงินได้ เพราะฉะนั้นคนวัยทำงานจึงควรแบ่งเงินเพื่อเก็บออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน หรือในอนาคตจนถึงวัยเกษียณ เพื่อให้ชีวิตมีความมั่นคง โดยสามารถฝากเงินผ่านทางออนไลน์ หรือหักจากเงินเดือนทุกเดือนได้ สำหรับข้าราชการและลูกจ้างประจำ หากเกษียณอายุจะได้รับเงินบำนาญทุกเดือน ส่วนพนักงานราชการไม่ได้รับเงินบำนาญ เช่นเดียวกับพนักงานบริษัทเอกชน แต่ไม่一定会ได้รับเงินบำนาญหรือไม่ แต่ทุกคนควรมีเงินเก็บออมไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น หรือใช้จ่ายในยามเกษียณให้เพียงพอ และยังมีเงินออมมากยิ่งขึ้นเพิ่มความมั่นคงในชีวิตสำหรับตนเองและครอบครัว ส่งผลให้เกิดความสุขในชีวิตและไม่สร้างภาระให้แก่ครอบครัวและประเทศชาติ

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์คนหนึ่ง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น เพื่อความเพียงพอต่อการใช้จ่ายในอนาคต และเกิดความมั่นคงมั่งคั่งในชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติการออมเงินที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์
3. ปัจจัยด้านทัศนคติการออมเงินส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานักตลาดกรรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จำนวนทั้งสิ้น 5,120 คน (รายงานประจำปีกรมส่งเสริมสหกรณ์, 2565) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน ตามวิธีการของทาโร ยามาเน่

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในสังกัด ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามใช้เวลา ในการดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนมิถุนายน 2566 - สิงหาคม 2566

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชากรศาสตร์ หมายถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบไปด้วย เพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภูมิสำเนา ภาษา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สถานภาพการทำงาน อาชีพ และรายได้ (สันหัด เสริม ศรี, 2541)

การออมเป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ใน อนาคต เพื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำ การออมส่วนใหญ่มีอยู่ในรูปแบบที่มีความ เสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

สัดส่วนที่เหมาะสมในการออมควรออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือน อัตราส่วนนี้ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันและแผนทางการเงินที่วางไว้ เช่น หากมี แผนที่จะใช้เงินก้อนใหญ่ในระยะเวลาอันใกล้ อาจจำเป็นต้องออมเงินมากกว่า 1 ใน 4 เพื่อให้ถึงเป้าหมาย ทางการเงินเร็วขึ้น แต่ถ้าหากมีรายได้น้อยและหนี้สินเยอะ ก็อาจลดการออมลงเพื่อนำเงินจำนวนนี้ไปทยอย ผ่อนชำระหนี้สินที่มีให้หมดก่อน แล้วค่อยออมเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ในการออม อาจจะจัดสรรวัตถุประสงค์หลักได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ออมเพื่อฉุกเฉิน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกรณีเจ็บป่วย หรือมีเหตุให้ต้องใช้จ่ายเงินก้อนอย่างเร่งด่วน โดยควรแยก เก็บไว้ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

ออมเพื่อวัยเกษียณ เป็นการออมระยะยาว เพื่อใช้จ่ายเมื่อพ้นวัยทำงาน และมีเพียงพอสำหรับการดูแลสุขภาพ ทำกิจกรรมเพื่อความสุข และลดภาระของลูกหลาน

ออมเพื่อเติมฝัน เป็นการออมระยะสั้นถึงปานกลาง 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ

ออมเพื่อการลงทุน เป็นการออมระยะสั้นถึงปานกลาง 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ

(ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

การออม คือ การสะสมเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายของหน่วยเศรษฐกิจต่างๆ ที่ผู้ให้กู้ยืมหรือผู้ออม อันได้แก่ ภาครัฐเรือน (Household) ภาครัฐกิจ (Business Firms) ภาครัฐบาล (Government) และภาคต่างประเทศ (Foreigners) ทั้งนี้การออมสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การออมทางตรง คือ เงินออมที่อยู่ในตลาดการเงินประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ส่วนการออมทางอ้อม คือ การออมแบบผูกพันและไม่ผูกพันประเภทต่างๆ โดยการออมแบบผูกพันนั้นสามารถจำแนกออกเป็นการออมที่อยู่ในระบบเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมแบบต่างๆ ได้ และการออมแบบไม่ผูกพันหมายถึง เงินออมประเภทต่างๆ ที่อยู่ในสถาบันการเงินประเภทต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2566)

ทัศนคติ คือ ความรู้และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใด ๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด (Norman L. Munn, 1971:71)

ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน รวมทั้งมีทักษะในการบริหารจัดการ เช่น การจัดงบประมาณการใช้เงินในหมวดหมู่ต่างๆ การลงทุน การกู้ยืม ภาษี และการบริหารจัดการเรื่องการเงินส่วนตัวในภาพรวม การมีความรู้ทางการเงินเบื้องต้น ทำให้สามารถเตรียมการวางแผนเรื่องการเงินในการดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น ลดโอกาสเรื่องการเงินมีปัญหาการเงินในอนาคต การมีความรู้เรื่องการเงินกลายเป็นสิ่งจำเป็นในยุคปัจจุบัน เพราะชีวิตกับเงินต้องเดินเคียงคู่กันอยู่ตลอดเวลา เงินเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตราบรื่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป้าหมายทางการเงินในอนาคตทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การใช้บัตรเครดิตให้เกิดประโยชน์ การกู้เงินเพื่อซื้อบ้าน การลงทุนเพื่อให้เงินงอกเงย หรือการทำประกันชีวิต ประกันสุขภาพเพื่อเป็นหลักประกันในชีวิต (ธนาคารไทยพาณิชย์, 2566)

อัตราดอกเบี้ย คือค่าตอบแทนจากการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าปัจจุบันกับสินค้าอนาคต ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีราคาโดยทั่วไป อัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทน (premium) ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าปัจจุบันกับสินค้าอนาคต หรือความพอใจแห่งเวลา (time preference) หรือความไม่อดทนของมนุษย์ (human impatience) (Irving Fisher, 1930)

อัตราดอกเบี้ยนโยบายกำหนดโดยธนาคารกลาง เป็นอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลกับอัตราดอกเบี้ยอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจ โดยที่ธนาคารกลางจ่ายดอกเบี้ยให้กับธนาคารพาณิชย์ที่เอาเงินมาฝาก หรือเป็นอัตราที่ธนาคารกลางเก็บดอกเบี้ยจากธนาคารพาณิชย์ที่มากู้เงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะส่งผลกับ

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์คิดกับลูกค้าที่เป็นผู้กู้หรือผู้ฝากเงิน และรพท.กำหนดให้ อัตราดอกเบี้ยธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

ศาสตราจารย์ ดร. วณิช (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินไว้ในยามเกษียณอายุของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) โดยทำการสอบถามจากแบบสอบถามออนไลน์กับข้าราชการกรมสรรพากร สำนักงานใหญ่ จำนวน 204 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินแต่ละครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาท และมีความถี่ในการออมเงินเป็นรายเดือน โดยการออมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ การออมกับสหกรณ์ และมีการออมมาแล้ว 5 ปีขึ้นไป ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) เพื่อใช้ในยามเกษียณอายุ พบว่า ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์การออม ได้แก่ การออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามชรา และออมเงินเพื่อผลตอบแทนจากการออม มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในระดับมาก และผู้ออมเงินมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจในส่วนของปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านรายจ่าย และปัจจัยด้านภาระหนี้สินของผู้ออมเงินมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในระดับมาก นอกจากนี้ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการออม ได้แก่ ระยะเวลาในการจ่ายผลตอบแทนรายเดือนและรายปีมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในระดับมากเช่นเดียวกัน รวมถึงอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับและรูปแบบของผลตอบแทนมีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน รวมทั้งปัจจัยด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการออมเงินไว้ในยามเกษียณอายุของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฉิชากร ชัยศิริ (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ปัจจัยเศรษฐกิจระดับจุลภาค ด้านรายจ่ายของครัวเรือน ปัจจัยเศรษฐกิจระดับมหภาค ด้านนโยบายการเงิน โดยมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงตัวเลข เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย และนำตัวเลขมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ รวมถึงการนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตัวเลข

2. การกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 5,120 คน (รายงานประจำปีกรมส่งเสริมสหกรณ์, 2565) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 371 ตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 380 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านทัศนคติการออม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านประชากรศาสตร์ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอายุงาน รวมทั้งสิ้น 6 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบไปด้วยคำถามด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน และคำถามด้านนโยบายการเงิน จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ด้านทัศนคติการออม ประกอบไปด้วยคำถามด้านความรู้ด้านการออม ความเข้าใจรูปแบบการออม และความเชื่อ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการออม จำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้เป็นมาตรวัดแบบสอบถาม ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale Questionnaire) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบตามความเห็นที่ตรงกับตนเองมากที่สุด โดยแบ่งระดับความคิดเห็นตามการให้คะแนน 5 ระดับ และมีการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา รวมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด ผลที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.796 จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและยอมรับได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามในรูปแบบของ Google Form ซึ่งได้ผ่านการทดสอบและการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ส่งผ่านไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาด้วยช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Line, Facebook และรอระยะเวลาสำหรับการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวม

แบบสอบถามครบตามจำนวน 380 ตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จึงนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ด้านประชากรศาสตร์ เพื่อใช้อธิบาย บรรยาย หรือสรุป ลักษณะของกลุ่ม โดยจำแนกข้อมูล ตามเพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อายุงาน และนำข้อมูลไปวิเคราะห์แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation) มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอายุงาน โดยการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 เป็นข้าราชการ จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 70 และส่วนใหญ่มีอายุงาน 2-5 ปี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 จากผลการวิเคราะห์ยังพบว่า อายุที่แตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน และอายุงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านนโยบายการเงิน พบว่าด้านค่าใช้จ่ายส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกได้แก่ รายได้มีผลต่อการออม รองลงมาเป็นด้านรายจ่ายมีผลต่อการออม ด้านนโยบายการเงิน ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกได้แก่ อัตราเงินเพื่อมีผลต่อการออม รองลงมาเป็นด้านการเพิ่มดอกเบี้ยเงินฝากมีผลต่อการออม

3. ปัจจัยด้านทัศนคติการออม ที่ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ด้านการออม ด้านความเข้าใจรูปแบบการออม และด้านความเชื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในด้านความเชื่อมากที่สุด โดยเชื่อว่าการออมเงินเป็นสิ่งที่ดีและควรทำ รองลงมาให้ความสำคัญในด้านความรู้ด้านการออม โดยการออมเป็นการวางแผนทางการเงิน เพื่ออนาคต

ที่ทำได้ง่ายและสะดวก และด้านความเข้าใจรูปแบบการออมโดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบการฝากธนาคารหรือ ฝากเงินสหกรณ์มากที่สุด

4. ข้อมูลด้านการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดเป็นอันดับแรกอยู่ที่จำนวน 1,000 – 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาเป็นเงินออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.6 เงินออม 3,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.9 เงินออม 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.8 และเงินออม 10,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.9 และส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองลงมาเป็นเพื่อสร้างความมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 15.0 เพื่อการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 14.8 เพื่อดอกเบี้ยและเงินปันผล คิดเป็นร้อยละ 13.4 เพื่อใช้จ่ายยามชราคิดเป็นร้อยละ 13.3 เพื่อการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

	B	Beta	t	Sig
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม				
ด้านค่าใช้จ่าย	-0.086	-0.155	-2.939*	0.003
ด้านนโยบายการเงิน	-0.043	-0.120	-2.091*	0.037
ปัจจัยด้านทัศนคติการออม				
ด้านความรู้ด้านการออม	0.061	0.148	2.075*	0.039
ด้านความเข้าใจรูปแบบการออม	-0.024	-0.067	-1.231	0.219
ด้านความเชื่อ	0.004	0.007	0.106	0.916

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ในด้านค่าใช้จ่าย และด้านนโยบายการเงิน ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ และปัจจัยด้านทัศนคติการออม ในด้านความรู้ด้านการออม ส่งผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงตัวแปรที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย พบว่ามีนัยสำคัญต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด้านนโยบายการเงินพบว่ามีนัยสำคัญต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด้านความรู้ด้านการออมพบว่ามีนัยสำคัญต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์เช่นกัน ส่วนด้านความเข้าใจรูปแบบการออมและด้านความเชื่อ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการออมเงินของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์

ผลการวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีเงินเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท ส่งผลให้มีระดับเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 1,000-3,000 บาท โดยมีการเก็บออมในรูปแบบเงินฝากธนาคารและเงินฝากสหกรณ์มากที่สุด เนื่องจากต้องมีการค่าใช้จ่ายและหนี้สินต่อเดือน ทำให้มีจำนวนเงินออมไม่สูงนัก และบุคลากรส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ เลขาวิช (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินไว้ในยามเกษียณอายุของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินแต่ละครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาท และปัจจัยด้านรายจ่าย และปัจจัยด้านภาระหนี้สินของผู้ออม มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชนะ นิยมแสง (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการออมเงินของคนกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางในชีวิตประจำวัน ทำให้ออมเงินได้น้อยลง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิชากร ชัยศิริ (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา โดยพบว่าด้านรายจ่ายของครัวเรือน ด้านนโยบายการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยด้านทัศนคติการออมเงิน พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบการฝากธนาคารหรือฝากเงินสหกรณ์มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศาสตราจารย์ เลขา วิช (2562) ที่พบว่า การออมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การออมกับสหกรณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารารัตน์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) ที่พบว่ารูปแบบการออมที่นิยมมากที่สุด ได้แก่ การฝากเงินประเภทต่างๆ ผ่านสถาบันการเงิน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตระหนักถึงการวางแผนรายรับ รายจ่าย เพื่อให้ทราบถึงรายรับและค่าใช้จ่ายที่แท้จริงที่เกิดขึ้น รวมถึงมีการวางแผนเงินสำหรับการออมเงินมากขึ้น
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงาน ควรส่งเสริมการออมเงินแก่บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ เช่น การประชาสัมพันธ์รับสมัครใหม่ การประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสหกรณ์ทราบถึงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่จะได้รับ การออกโปสเตอร์เงินฝากประเภทต่างๆ ที่ให้ดอกเบี้ยสูง เพื่อดึงดูดใจให้สมาชิกสหกรณ์มาฝากเงินเพิ่มขึ้น
3. ธนาคารพาณิชย์สามารถจัดโครงการออมเงินที่ให้ดอกเบี้ยสูง เพื่อดึงดูดใจให้คนนำเงินไปฝากในระบบเพิ่มขึ้น อาจมีการประชาสัมพันธ์ในสื่อช่องทางต่างๆ โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่าย
4. ปลูกฝังค่านิยมองค์กรในเรื่องของการใช้จ่ายอย่างพอเพียง การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการลดรายจ่าย หารายได้เสริม และแบ่งเงินเก็บออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรภาครัฐหน่วยงานอื่นๆ ภาครัฐวิสาหกิจ รวมถึงพนักงานบริษัทเอกชน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของบุคลากรภาครัฐหน่วยงานอื่นๆ ภาครัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชนที่อาจมีปัจจัยในการออมเงินที่แตกต่างกัน เนื่องจากภาครัฐบาล มีสวัสดิการ และมีเงินบำนาญไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอิสระอื่นๆเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน รวมทั้งสามารถศึกษาเพิ่มเติมในด้านพฤติกรรมในการออมที่ส่งผลให้คนออมเงินเพิ่มเติมด้วย

เอกสารอ้างอิง

Kris Piroj. (2562). โลกาภิวัตน์ (Globalization) และผลกระทบของโลกาภิวัตน์.

ค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2566, จาก <https://bit.ly/3yEDDZ4>

Kris Piroj. (2562). เศรษฐกิจคืออะไร ความหมายของเศรษฐกิจ.ค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2566, จาก

<https://greedisgoods.com>

Moneyhub. (2559). 10 ทักษะที่ดีในการออม ออมแล้วชีวิตรุ่ง. ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2566,

จาก <https://moneyhub.in.th>

Moneybuffalo. (2565). อัตราดอกเบี้ยนโยบายคืออะไร.ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2566,

จาก <https://www.moneybuffalo.in.th>

ZIPMEX. (2565). เปิดทักษะ Financial literacy คืออะไร. ค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2566,

จาก <https://zipmex.com>

กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2566) .รายงานประจำปี 2565. ค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2566,

จาก <https://cpd.go.th/index.php>

กรรณิการ์ เหมือนประเสริฐ. (2548). ทักษะของพนักงานที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

ของพนักงานในองค์กรบริษัท คูเวต ปีโตรเลียม (ประเทศไทย) จำกัด. สารนิพนธ์
บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต.สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธนาคารไทยพาณิชย์. (2566). Financial Literacy สำคัญอย่างไร ทำไมต้องรู้. ค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม

2566, จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/tips-for-you/financial-literacy- important.html>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). การออม.ค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2566, จาก

<https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/saving.html>

แพรวภัทรา เขียวชะอุ่ม. (2553).ทักษะหรือเจตคติ. ค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2566,

จาก <https://www.gotoknow.org>

- จุฬารัตน์ ศิริอังกุล. (2563). ทศนคติการออมและการลงทุนของ Generation Y ภายหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณิชากร ชัยศิริ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศาสตรัช เลขะวณิช. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินใช้ในยามเกษียณอายุของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่). ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ดารารภณ์ โคสิริวิวัฒน์. (2558). พฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ. ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิตยา ปะอินทร์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการออมของครัวเรือนจนเปรียบเทียบกับครัวเรือนรวย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร.
- ปรารธนา เหล่าคนดี.(2558). พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รุ่งตะวัน แซ่พั้ว. (2560). พฤติกรรมการออมและการลงทุนของ Generation X ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันชนะ เนียมแสง. (2562). ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการออมเงินของคนกรุงเทพมหานคร. ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- เนษพร นาคสีเหลือง.(2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ซานียะฮ์ ช่างวัฒนกุล.(2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.